

PEDERSÖRE GYMNASIUM
LÄSÅRSBOK 2018-19

INLEDNING

Jag är glad och stolt över att få skriva inledningsorden till årets läsårsbok i Pedersöre gymnasium. Som alltid är det bråttom under läsårets sista period, både för studerande och lärare, och jag vill tacka alla er som engagerat er i arbetet med läsårsboken. Ni har lyckats knyta ihop det hela mycket bra och vi andra får nu njuta av ett arbete som i text och bild berättar om våra gemensamma upplevelser under läsåret.

Inför läsåret 2018-2019 blåste förändringens vindar över Sursikbacken i och med att vi tog i bruk en ny administrationsmodell för åk 7-9 och gymnasiet.

Detta läsår har Martin Ahlskog haft titeln ledande rektor för Sursik skola och Pedersöre gymnasium och undertecknad har jobbat som tf biträdande rektor i Pedersöre gymnasium. Det här innebär att vi delat på uppgifterna med att administrera verksamheten i Pedersöre gymnasium, vilket har känts som en styrka och ett bra stöd för mig som ny på posten.

Läsåret som gått har bjudit på mycket som hör till ett läsår, samt en del nyheter. Vår kärnverksamhet som förstås innebär att ge ungdomarna som valt Pedersöre gymnasium en bra grundutbildning har vi bedrivit i god anda. Lärare och studerande har under årets tema ”Må bra – tillsammans” verkat för att vi ska ha en positiv och tillåtande arbetsmiljö där alla kan trivas och klara av sina studier så bra som möjligt. Inom läsårstemat har vi haft flera aktiviteter och föreläsningar för att stärka gemenskapen i Pedersöre gymnasium. Under hösten hölls bl.a. PG:s traditionella självständighetsbal dit vi även välkomnar andra ungdomar från regionen. Under våren såg en ny tradition

dagens ljus: PG Winter Games, som ordnades av tutorerna fredagen före sportlov. Den här eftermiddagen kombinerades roliga och sportiga vinteraktiviteter med samarbete.

Trots många uppgifter även vid sidan av undervisningen så har alla gjort sitt bästa för att verksamheten skall rulla på alla plan. Inför nästa läsår har vi igen nya utmaningar i och med att vi kommer att börja jobba med utformningen av en ny lokal läroplan i enlighet med riktlinjerna givna i den kommande nya läroplanen för gymnasiet, GLP2021. Det här arbetet hoppas jag vi kan ta oss an med intresse för det nya och engagemang i samarbete med regionens övriga gymnasier.

Så går läsåret 2018-2019 så småningom till historien. Jag vill tacka alla studerande, lärare och övrig personal som med stort engagemang gjort vår gemensamma arbetsplats till en plats där vi alla kan trivas och arbeta för ungdomarnas och vårt eget bästa. Ett stort tack till er alla!

Monika Eklund-Laurila

Tf biträdande rektor

REDAKTIONEN

Amanda Huldén

Ellinor Miller

Elisabeth Backman

Saga Gullberg

Julia Kåldman

Linnea Wikström

Nina Granberg (red.)

PEDERSÖRE
GYMNASIUM

GYMNAISETS VERKSAMHET

OM STUDIerna

Gymnasiestudierna skiljer sig en del från studierna i grundläggande utbildningen. Ansvar sätts mera på studeranden själv, och man bestämmer själv vad man vill prioritera. Något som skiljer sig är sättet att studera, scheman, nya ämnen och proven. Nu har alla ämnen i studentskrivningarna blivit digitaliserade, och man använder allt mera datorer under lektionerna med program som bl.a. Google Classroom, Libreoffice och Google Drive och i samband med kursproven används Abitti.

Nytt för i år är att tiderna för skoldagarna har ändrat. En skoldag är från klockan 08:05 till 15:10, och däremellan kan du ha håltimmar. En period är 6 veckor lång, där är även provveckan inräknad. Det högsta antal kurser man kan ha under en period är 6 stycken. Nya ämnen, i jämförelse med 7-9, är filosofi och psykologi, och man kan välja att ha morgonträningar två gånger/vecka, som att spela fotboll, dansa, ha intensivträning eller gymträning. Bra med gymnastik i PG är att vi har möjlighet till gymnastik en gång i veckan hela året, istället för 4 gånger i veckan bara en period.

Förr hade man alltid en position fri från prov, men i år skriver man prov i alla ämnen man har under perioden. Högsta antalet prov man kan ha under en period är sex stycken. Provet skrivs alltid på morgonen och dagen före har man provförberedelse två lektioner där man repeterar inför provet. Om man blir underkänd i ett prov finns det möjlighet att skriva om det. Man kan även höja sitt vitsord om man blivit missnöjd.

Ibland kan kurser krocka eller inte bli av, och då kan man ta kurser på nätet. Det finns även möjlighet att ta en bytesperiod i ett annat gymnasium.

Amanda Huldén och Saga Gullberg

STUDERANDEKÅREN

I styrelsen sitter 15 studerande från både årskurs ett och två. Till styrelsens uppgifter hör att bevaka studerandes intressen och ordna olika evenemang. Det här läsåret fattade styrelsen beslut om till exempel vart dagsverkspengarna skulle gå (Nada Nord och Dagsverke rf.), Vidare svarade styrelsen på studerandes förslag och önskemål, till exempel att införskaffa ett nytt biljardbord. Det mesta av styrelsens tid på hösten gick till att planera PG-balen som hölls i början av december. Under våren har styrelsen jobbat med mindre projekt, såsom planering av valdebatten som hölls före riksdagsvalet i april.

Styrelsemedlemmar: Veronica Sundqvist (ordförande), Julia Källdman, Felicia Lindfors, Alexander Backlund, Linus Edström, Amanda Asp, Elin Laihorinne, Martin Wärnå, Anton Liljekvist, Hanna Koivukangas, Ali Reza Cheraghi, Cera Krook, Ellen Vikström, Jennifer Enqvist, Linnea Wikström och Frida Björklund.

Julia Källdman

TUTORERNA

Till tutorerna hör en grupp studerande från årskurs två som blivit valda för att guida de nya ettorna och skapa trivsel i skolan. Till tutorernas största uppgift är att ordna lägerskolan vid Pörkenäs i början av läsåret. Målsättningen för lägerskolan är att våra första årets studerande med lärare ska lära känna varandra och få en bra start på skoltiden. Tanken är att skapa en god gemenskap och få våra nya studerande att känna sig välkomna och trygga.

Tutorerna finns till för studerande under hela läsåret och brukar ha olika typ av program. Under läsåret har tutorerna ordnat lägerskolan, hållit rastaktiviteter, PG Winter Games samt program sista skoldagen.

Tutorer: Adam Wikman, Jenny Strand, Amanda Huldén, Sara Nyström, Corinne Björkman, Julia Käldman, Linnea Wikström, Jakob Sundqvist, Martin Wärnå och Emil McCartan.

Julia Käldman

IDROTT I SKOLAN

VOLLEYBOLLTURNERING

Den 24 april spelade PG:s flick- och pojklag volleybollturnering i Sportis. Flickorna vann över Närpes i finalen och pojkarna blev tvåa mot Korsholm.

INNEBANDYTURNERING

Den 27 november spelade PG:s flickor innebandyturnering i Nykarleby. Tyvärr kom vi inte vidare och kunde försvara vårt guld från förra året, men vi kämpade bra ändå. Det lag som kom vidare var Vörå.

FOTBOLLSTURNERING

Den 10 september fick PG:s flickor spela mot Kronoby gymnasium och Karleby svenska gymnasium, två matcher och två vinster blev det till PG. 4.10 spelade flickorna fotbollsturnering i Närpes.

Ellinor Miller

STAFETTKARNEVALEN

I år deltog PG i fyra stafetter på Stafettkarnevalen, 4x100m pojkar andra stadiet, gatustafett 5-manna flickor andra stadiet, 12x100m flickor andra stadiet och dubbel svensk stafett mixed andra stadiet. I gatustafetten överraskade vi oss själva och tog en fin fjärde plats. I masstafetten förbättrade vi oss fem placeringar sedan i fjol och slutade på en sjunde plats. På dubbel svenska stafetten vann vi vårt heat och blev således intervjuade av Antti Koivukangas eftersom vårt heat var 10 sekunder snabbare än det första heatet. Dock slutade vi tyvärr på en fjärdeplats eftersom tre lag i det tredje heatet var snabbare än oss.

Ellinor Miller

DANS

Under det gångna skolåret har PG:s dansgrupp varit aktivare än någonsin förr. Förutom träningar på måndag och onsdag morgon, har kursens åtta deltagare även uppträtt på diverse tillställningar såsom Toner i rörelse, Dansens dag samt Vinterdans i Karleby. I sommar är även ett framträdande på Jakobs dagar att vänta.

Deltagarna har kommit med initiativ och skapat egna koreografier. Lärare har varit Raija Ilo, som guidat gruppen och utformat kursprogrammet efter dansarnas önskemål. Skolans egna studeranden samt Sursik skolas elever fick ta del av dansgruppens framsteg under en Wednesday fever i maj.

Danslinjen fortsätter till hösten.

Linnea Wikström

NATURKLUBBEN

Naturklubben ordnar aktiviteter för studerande och lärare som är intresserade av natur och miljö och tycker om att vistas ute i naturen.

I september detta läsår blev det paddling i vackert och varmt höstväder. Vi startade paddlingen vid Åminnet och tog oss ut till Lepplax.

Under hösten hade vi Mattias Kanckos på besök för att föreläsa om stora däggdjur och fåglar i vårt land.

I slutet erbjöds möjlighet till fågelskådning en tidig morgon vid Sandsundfjärden. Under läsåret har ca tio studerande deltagit i naturklubbens aktiviteter.

Åsa Stenmark

PERIOD 1

PÖRKENÄS

Innan sommarlovet planerar tutorerna inför övernattningen vid Pörkenäs lägergård, som ordnas efter skolstarten. Under första skolveckan åker alla ettor och tutorer ut dit, och sover över en natt. Detta år var det 16-17 augusti. Övernattningen är till för att ettorna ska lära känna varandra bättre, vänja sig med att man inte alltid är med sin egen klass och känna sig välkomna. Programmet första dagen var samarbetslekar, en olympiad där de delades in i lag och gick igenom stationer, fritid, bastubad, simning och korvgrillning. Senare på kvällen satt vi bara vid en lägereld och pratade och sjöng.

Dagen efter väckte tutorerna ettorna med mycket höga och irriterande ljud. Det var dags för morgonmål. Sen fick de en stund att packa, och tutorerna skulle fortsätta sitt program som bestod av att de fick skriva brev till sig själva som de får tillbaka vid studenten, och värderingsövning som studiehandledaren ordnat. Sedan också finalen av olympiaden. Sedan packade vi ihop och åkte buss hem. Vi har haft en utvärdering om övernattningen, och många tyckte det var ett bra sätt att lära känna varandra och få en bra och trygg början på skolarbetet.

Amanda Huldén

SKOLSTARTEN & SKOLFOTO

Skolstart

Den 14 augusti 2018 började ett nytt läsår i Pedersöre Gymnasium.

Skolfoto

Den 15 augusti, dagen efter att skolåret inleddes, hade vi skolfoto. Abiturienterna hade hippietema på sitt skolfoto.

PERIOD 2

TYSKLANDSUTBYTE

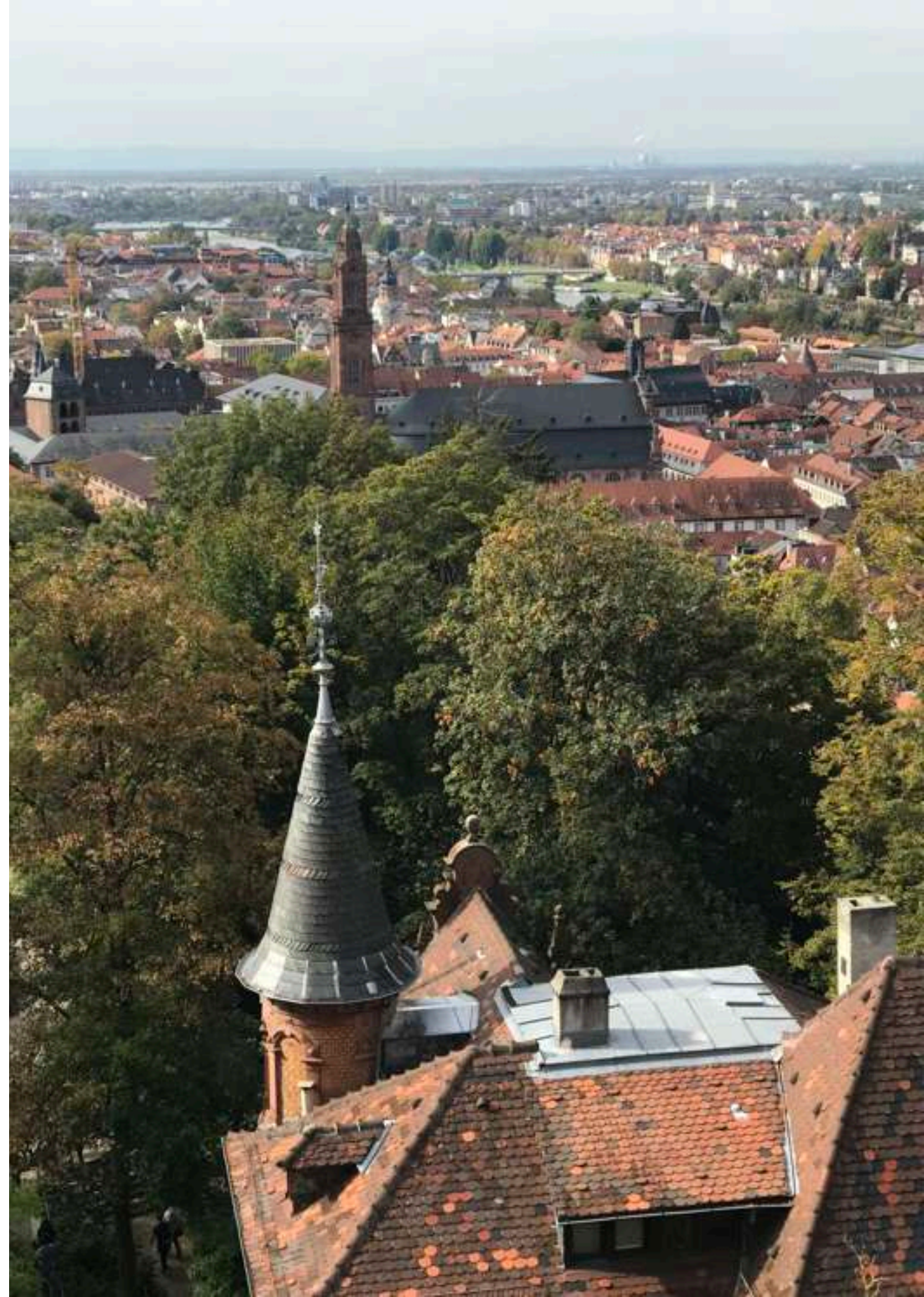
Det kändes nervöst och lite läskigt att ta emot min utbyteselev från Tyskland i maj. När jag och mina vänner stod på perrongen i Ben-näs höll vi på att dö av spänning. Jag var rädd att vi inte skulle funka tillsammans, hon skulle ju bo hos mig i en vecka, men det visade sig att vi kom riktigt bra överens.

Tyskarna skulle gärna upplevt den finska vintern för att kunna åka skidor och skridskor, men de fick prova på annat typiskt finskt såsom bastubad och skogsvandring. På kvällarna träffades vi som bodde nära varandra för att umgås.

Under sommarlovet hade vi haft kontakt med tyskarna via Snapchat och Instagram. Jag hade saknat dem allihopa. Vi reste dit i oktober. Första dagen i Weinheim gick vi upp till ett av stadens två slott. Därifrån såg vi ut över Weinheim och åt picknick. Under veckan fick vi bland annat gå på chokladprovning, se på fågelshow och besöka Tysklands största nöjesfält, Europa Park.

Hela utbytet var något av det roligaste jag har gjort. Mina minnen från denna resa kommer leva vidare med mig hela livet. Det var intressant att få uppleva likheterna och olikheterna mellan våra kulturer. Detta var en nyttig upplevelse som jag skulle rekommendera åt alla.

Filippa Björk

PERIOD 3

GYMNASIADEN

LOKALT EVENEMANG | 15.11.2018

Övis gymnasium ordnade gymnasiad – vinnarna briljerar med bred kunskap

Vinnarlaget Tony Kung, Elin Laihorinne och Hanna Koivukangas är extra glada för chokladen i pokalen. Foto: Julia Östman

Gymnasiaden ordnades på torsdagen i Vasa övningsskolas gymnasium. Grundomgången bestod av 53 flervalsfrågor från alla läroämnena.

Deltagarna hade 50 minuter på sig att svara på alla frågor. Svaren skrevs på dator, i samma program som studentskrivningarna görs i.

I år deltog tio gymnasier. Vasa övningsskolas gymnasium, Topeliusgymnasiet och Pedersöre gymnasium var de tre lag som fick flest poäng i grundomgången och gick vidare till finalen.

Prischokladen motiverade oss att fokusera lite extra under finalen."
TONY KUNG

Elin Laihorinne, Hanna Koivukangas och Tony Kung representerade Pedersöre gymnasium. Efter grundomgången trodde de inte att de skulle ta sig vidare till finalen. De var ense om att frågorna varit svåra.

– Svarsalternativen var så lika att det var svårt att avgöra vilket som var det rätta, säger de.

De hade inte förberett sig på något särskilt sätt. Tack vare bra samarbete lyckades de kamma hem vinsten.

– Vi hade väldigt spridd kunskap, så det var till vår fördel. Prischokladen motiverade oss att fokusera lite extra i finalen, säger Tony Kung.

Gymnasiaden ordnades i Vasa övningsskolas gymnasiums gymnastiksal. Foto: Julia Östman

"Publiken kunde se frågorna på skärmar, på vilka de också kunde se vad lagen höll på att svara på sina datorer.

Läraren Monika Eklund-Laurila är mycket nöjd med eleverna, som presterade bra under press och inför publik – något som de inte varit förberedda på.

Pedersöre gymnasium kommer att stå värd för gymnasiaden nästa år, men först ska de fira segern.

Julia Östman

Artikel publicerad i Österbottens tidning

BESÖK AV FÖRFATTARE KARIN ERLANDSSON

Den 28 november samlades alla för att lyssna till den finlandssvenska författaren Karin Erlandsson som besökte oss. Hon berättade öpenhjärtigt och engagerat om sin väg till sin första roman. En roman vid namn Minkriket som skrevs under många år innan den publicerades. Karin Erlandsson som är hemma från Nykarleby berättade att hon själv aldrig besökt en minkfarm men att boken sakgranskades av en god vän som har insyn i minkfarmning.

Vidare berättade Erlandsson om sina övriga romaner, där bl.a. den nya serien om Ögonstenen har blivit hyllad. Det är svårt för författare i Finland att försörja sig på sitt författarskap, men idag gör Karin Erlandsson det och dagen hon besökte oss var den första dagen utan att ha annat ”vanligt” jobb.

Nina Granberg

UTBILDNINGSMÄSSA I SURSIK

Dagen efter balen, alltså 8 december, hölls det utbildningsmässan för Sursik skola och Pg skulle såklart också visas upp och presenteras. Programmet från Pg framfördes av några lärare, studeranden och tutorer. Mässan gick ut på att högstadie-eleverna skulle få bekanta sig med skolor runt om i nejden som kommit till Sursik för att berätta om sina skolor och utbildningar. Om Pg berättade vi bland annat om hur studierna fungerar, vad skolan har att erbjuda och varför vi själva valde att studera vid vår skola. Sedan fick förstås besökarna ställa frågor och titta runt i skolan. Mässan gick väldigt bra och förhoppningsvis har vi många nya studerande till hösten!

Julia Källdman

PG-BALEN

Den årliga PG-balen hölls detta läsår den 7:e december 2018. Balen ordnades i huvudsak av studerandekårsstyrelsen men andra studerande hjälpte också till. Balens tema var elegans och utrymmena var dekorerade med ljusslingor, tyll, röda mattan och ballonger. Förberedelserna inför balen hade krävt mycket tid och planering men det var det värt. Maten på balen bestod av plockmat och desserten bestod av många olika godsaker. Till årets bal var 350 gäster anmälda vilket var många fler än fjolårets 290 gäster. Programmet på balen var till mestadels musik av bandet Feat Trio och under kvällen fick man också rösta om vem som skulle få bli balens kung och drottning. Isak Nordman och Martina Nyman röstades fram till balens kung och drottning. Balen blev väldigt lyckad och festlig, gästerna trivdes.

Julia Källdman

JULFEST & LUCIA

PERIOD 4

GO HEALTHY

Varje år ordnas en utbytesperiod vid Ya:s närvårdarlinje i Bennäs. Alla som går på tvåan har möjlighet att välja Go healthy. Utbytet håller på i sex veckor under period fyra. Man får möjligheten att testa på hur ett yrke inom vården skulle vara men även en bra grund inför studentprovet i hälsokunskap.

Vi var en grupp på tio personer som hade valt Go healthy kursen detta år. De flesta hade valt kursen eftersom de skall skriva hälsokunskap i studentskrivningarna.

Allt som allt hade vi tio ämnen som motsvarade sex kurser i PG. De ämnen vi hade var massage, aseptik, cancervård, första hjälpen 1 & 2, psykisk ohälsa, stödtecken, neuropsykiatri, infektionssjukdomar och om folksjukdomar.

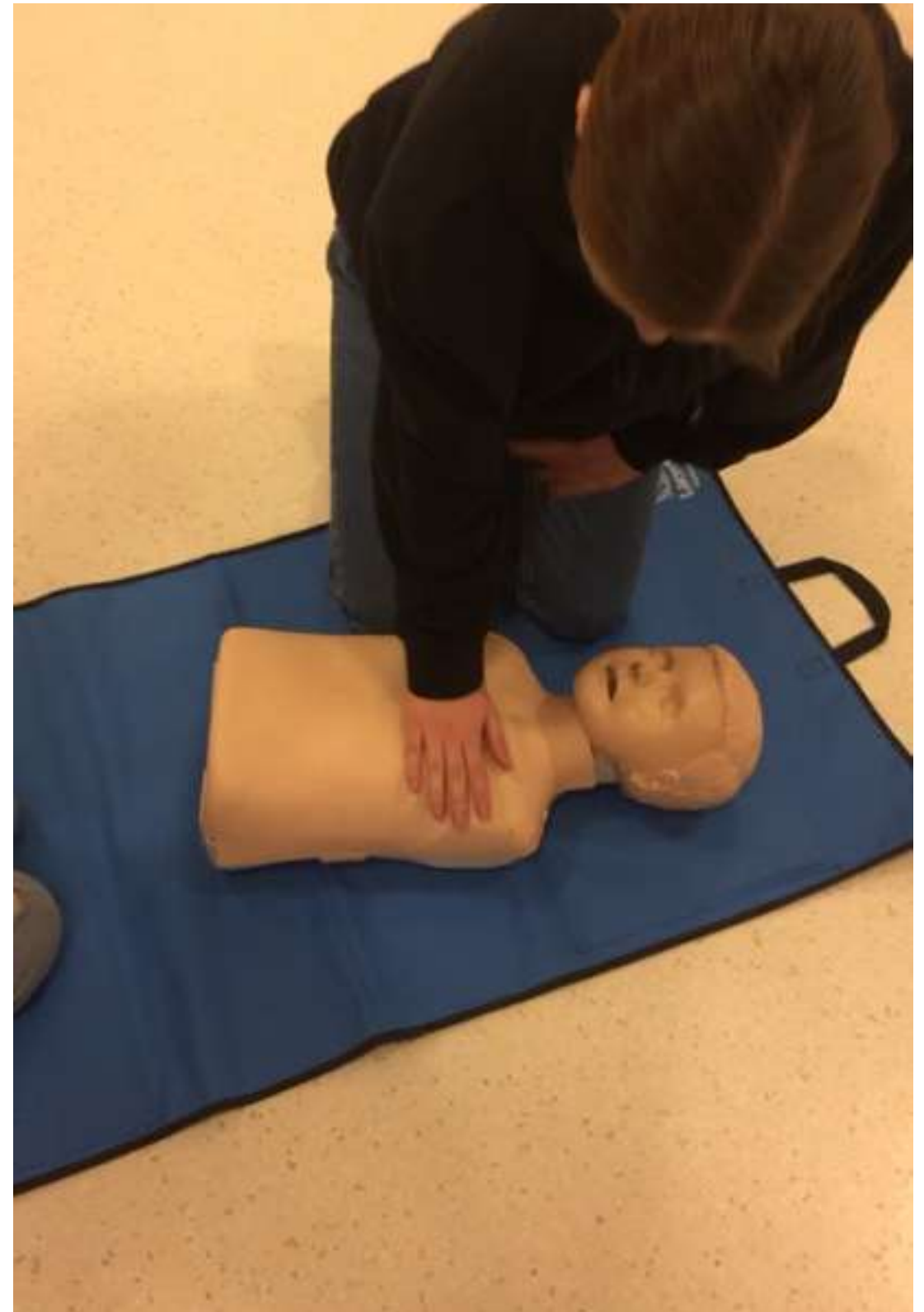
Allas favorit var nog massage. Vi fick lära oss många olika massage tekniker och även lite om musklernas anatomi. Vi masserade varandra och hade även möjlighet att göra mindre ansiktsbehandlingar. Det var väldigt uppskattat av alla att få ta en lugn paus nästan dagligen och bara slappna av.

Mot slutet av perioden gjorde vi ett besök till Lövgården. Där fick vi gå runt och bekantade oss med både stället och människorna som arbetar där. Det var en trevlig upplevelse som alla tyckte var kul och uppskattade väldigt mycket.

Vi hade en del teori men oftast så gjorde man något praktiskt. Det var en skön omväxling.

Man skriver inte något prov under perioden i YA men något mindre förhör hade vi här och där.

Elisabeth Backman

RETORIKTÄVLING

LOKALT PRISER OCH UTMÄRKELSER | 15.1.2019

Wilma och Matilda pratade bäst – "Det var roligt att få uttrycka en åsikt"

Wilma Dahlman och Matilda Thylin tog hem första respektive andra pris i den svenskspråkiga klassen. Foto: Sofia Grankull

Det var tredje gången Lionsdistriktet 107-O bjöd in till retoriktävling. Den här gången blandades språkgrupperna, så att eleverna fick lyssna också på den andra språkgruppens tal. Det var uppskattat.

– Jag tycker det var jättebra att vi inte var uppdelade, utan att både finsk- och svenskspråkiga var tillsammans, säger 18-åriga Wilma Dahlman från Pedersöre gymnasium.

"Eftersom jag ofta är tyst om vad jag tycker var det kul att få uttrycka en åsikt och göra skillnad."

WILMA DAHLMAN"

Språkgrupperna bedömdes ändå skilt och i den svenskspråkiga klassen med fem deltagare blev det just Wilma Dahlman som tog hem segern.

– Det var jätteroligt. Eftersom jag ofta är tyst om vad jag tycker var det kul att få uttrycka en åsikt och göra skillnad, säger Wilma Dahlman som talade om att mobbning är ett brott och att vi alla måste kämpa för en värld utan mobbning.

– Talet hade pathos utan att gå till överdrift. Det var fängslande med exempel och engagemang och behandlade ett viktigt ämne, sa jurymedlemmen Ulla Granfors när vinnaren utsågs.

Matilda Thylin från Karleby svenska gymnasium fick beröm av juryn för sitt tal om ansvarstagande. "Som om du inte gjort annat", tyckte Yvonne Häggblom. Foto: Sofia Grankull

– Det är så lätt att skylla på samhället, men det är ett väldigt abstrakt begrepp. Vi är samhället, du och jag. Det är vårt ansvar att göra något åt saken om vi reagerar på något, sa hon i sitt tal.

18-åriga Matilda Thylin från Karleby svenska gymnasium tog hem andra pris. Domarna tyckte att talen överlag höll väldigt hög nivå. Eftersom de svenskspråkiga deltagarna var så få delades bara två pris ut.

– Vi hade egentligen velat ha delat första pris, de var så jämna. Men då hade ju eleverna fått en mindre prissumma, sa Ulla Granfors efter tävlingen.

Matilda Thylin talade om att ta eget ansvar.

Domarna Tarja Valkonen, Yvonne Häggblom, Heikki Hemmilä, Ulla Granfors och Rafael Frans tillsammans med tredjepristagaren Milla Pääjärvi från Kaustby, andrapristagaren Matilda Thylin från Karleby, förstapristagarna Wilma Dahlman från Pedersöre och Lotta Liedes från Karleby samt andrapristagaren Venla Nauha från Kalajoki. Foto: Sofia Grankull

16-åriga Carolina Järn som representerade Svenska privatskolan i Uleåborg valde att tala om miljöförstöring i retoriktävlingen. Foto: Sofia Grankull

Den mest långväga deltagaren i tävlingen var 16-åriga Carolina Järn från Svenska privatskolan i Uleåborg. Hon kommer egentligen från Jakobstad, men har valt att gå i gymnasium i Uleåborg för att lära sig finska. Då hennes modersmåls lärare frågade om någon ville delta i retoriktävlingen i Karleby nappade hon på.

– Jag tycker det är kul att det ordnas tävlingar som den här, säger Carolina, som valde att tala om miljöförstöring.

Pedersöre gymnasium var den enda svenskspråkiga skolan som hade full bemanning med tre elever i retoriktävlingen. Wilma Dahlman, Tony Kung och Emma Björklund var alla nöjda över att de deltog. Foto: Sofia Grankull

Med tanke på hur stort distrikt Lions O-distrikt är kunde man ha väntat sig fler än de 17 deltagarna. Bland de svenskspråkiga gymnasierna hade bara Pedersöre maxantalet tre deltagare. Modersmåls läraren Nina Granberg var själv domare i fjol.

– Det här är en fin chans för eleverna. Deras skriftliga kunskaper mäts hela tiden, men det muntliga är också viktigt och jag tror att det kommer att bli mer och mer betonat och kanske en del av studentexamen i

framtiden, säger hon.

Domarna hoppas också att fler skolor skulle haka på tävlingen.

– Vi saknade deltagare till exempel från Vörå, Nykarleby, Jakobstads svenska gymnasium och Kronoby, säger Ulla Granfors.

– Det är svårt att säga varför inte fler är med. Gymnasierna är förstås väldigt upptagna och den här tidpunkten är kanske inte optimal? Men det är förstås lärarna som borde puffa för tävlingen, säger Yvonne Häggblom från LC Jeppo.

De 17 deltagarna från både svensk- och finskspråkiga tyckte om att höra varandras tal och få lite språkbad samtidigt som de tävlade i retorik. Foto: Sofia Grankull

De deltagare som var med var i alla fall nöjda.

– Det här var en otroligt nyttig erfarenhet. Nu känner jag att jag gärna skulle kunna dra talet en gång till, säger Matilda Thylin.

Den finskspråkiga klassen vanns av Lotta Liedes från Karleby finska gymnasium. Hon talade om ensamhet. Tvåa blev Venla Nauha från Kalajoki och trea Milla Pääjärvi från Kaustby.

Domarna Tarja Valkonen, Yvonne Häggblom, Heikki Hemmilä, Ulla Granfors och Rafael Frans tillsammans med tredjepristagaren Milla Pääjärvi från Kaustby, andrapristagaren Matilda Thylin från Karleby, förstapristagarna Wilma Dahlman från Pedersöre och Lotta Liedes från Karleby samt andrapristagaren Venla Nauha från Kalajoki.

Sofia Grankull, artikel ur Österbottens tidning

PENKIS 2019

I år firades penkis den 14 februari, samma datum som vändagen. Men något vändagstema syntes inte till i PG. Abi19 hade bestämt sig för att åka tillbaka i tiden, ända till 1920-talet.

Ganska länge på förhand hade man planerat alla dekorationer och kvällen före blev det att skrida till verket. Speciellt i Anderssensalen hade abiturienterna satsat på dekorationerna. I taket hängde lakan, fiskenät, ljusslingor och ballonger. Vid lärarnas bord hade man gamla ljusstakar och bord med vita dukar.

När första och andra årets studerande gick in i skolan på morgonen uppgav de sitt namn i biljettluckan och fick en egen personlig biljett. Lärarna hade fått en speciell inbjudan i deras egen postlåda några kvällar före. Efter att de klarat vissa hinder som fanns på vägen fick de sätta sig klassvis på mattor i festsalen och abiturienternas show började.

Vem är maffiabossen? Den frågan skulle resten av skolan klura ut efter att ha sett en video på ett mord och en nyhetssändning som meddelar att det skett ett brott i skolan. Studerande gick klassvis till olika klassrum för att samla poäng i olika uppgifter. Ju fler poäng man hade samlat in under dagen ju fler ledtrådar, i form av bokstäver, fick man för att kunna lösa den kluriga frågan. Utöver uppgifterna i klassrummen bjöd abi19 på jazzdans, en sketch, en video av PG-lärarna Nina och Monika, kahoot och avslutade med rim och kex till alla lärare och personal.

Ida Kuoppala

PG WINTER GAMES

I vintras ordnades PG winter games av tutorerna. Det gick ut på att eleverna delades in i lag på 8 personer och skulle genomföra olika stationer. 4 lag kom till finalen och sedan stod ett lag som vinnare, och fick godis som pris.

Amanda Huldén

PERIOD 5

STUDIEBESÖK TILL ÅBO

I mars åkte vi med buss till Åbo för att besöka yrkeshögskolan Novia och Åbo Akademi. Vi fick lite tid för shopping på kvällen och flera av oss samlades i ett rum för att umgås. Det blev en ganska kort natt men vi orkade ändå. Vi hade anmält oss till olika föreläsningar om deras olika utbildningar, som tex. hälsovård och teknik. Vi blev väl omhändertagna, och vi fick se hur Åbo såg ut och hur nära varandra skolorna låg. Sedan blev det bussresa hem.

Amanda Huldén

FÖRBEREDELSE INFÖR POLEN

För de elever som var på väg på studieresa till Polen ordnades den ... en närstudiedag i PG för att lära oss mera om förintelsen och staden Krakow. Detta tog två lektioner, där vi bland annat gjorde presentationer om olika ställen i Krakow och om olika personer som hade med förintelsen att göra. Som ledare för denna närstudiedag hade vi Tom Hansén. Han berättade även lite om hur schemat i Polen ska se ut och också lite vad det kan vara bra att tänka där och vad det kan vara bra att ha med sig.

I november hölls en utställning och en föreläsning i Kronoby, de som var på väg med till Polen skulle närvara då. På utställningen visades bilder från förintelsen och Susanna Kokkonen höll sedan föreläsningen åt oss. Hon var väldigt bra på att berätta och sa många viktiga saker som fick oss att tänka till. Det var bra förberedelse inför resan.

Inför resan skulle vi också läsa en valfri bok om förintelsen, samt se en dokumentär eller verklighetsbaserad film om ämnet. Om boken och filmen skulle vi även skriva en recension men också våra tankar, reflektioner och frågor som vi hade fått inför resan.

Ellinor Miller och Julia Källdman

LOKALT MÄNNISKOR | 11.4.2019

1500 unga i regionen får rösta för första gången: "Enklare köra bil än välja parti"

Robin Vikström, Isak Holm, Sara Nyström och Saga Gullberg ser miljö och utbildning som viktiga frågor. Foto: Linda Forth

Exakt en vecka före riksdagsvalet fyllde Saga Gullberg 18 år. Det gör att hon är en av de 199 Pedersörebor som får rösta för första gången. Att utnyttja rösträtten är en självklarhet.

– Annars har jag ingen rätt att klaga heller, säger Saga.

Också klasskompisarna Isak Holm, Robin Vikström och Sara Nyström är förstagångsväljare. De kommer att rösta, eftersom de vill vara med och påverka. Än har de inte bestämt vem de lägger sin röst på. Isak ser partiet som viktigare än personen.

– Bland kandidaterna finns det knappast någon som tycker exakt som jag i alla frågor. Då väljer jag den kandidat som har mest liknande åsikter.

För de fyra förstagångsväljarna i Pedersöre är det ingen enkel match att välja parti. Att klura ut vad de olika partierna står för känns svårt. Inte heller är politik något som de diskuterar hemma eller med kompisar. Sara tänker göra ett valtest för att se hur kandidaternas åsikter stämmer överens med hennes egna åsikter. De viktigaste frågorna är miljö och utbildning.

– Det krävs åtgärder om vi ska lyckas minska koldioxidutsläppen, säger Sara.

– Utbildningsfrågor är också viktiga, eftersom de påverkar oss, säger Saga.

En kandidat i min egen ålder ser antagligen saker mer på samma sätt som jag själv gör jämfört med om kandidaten är femtio år.

ISAK HOLM, Förstagångsväljare

Medan kandidatens kön är betydelselöst för Isak, så spelar åldern en roll.

– En kandidat i min egen ålder ser antagligen saker mer på samma sätt som jag själv gör jämfört med om kandidaten är femtio år.

Att sänka rösträtten till sexton år är inget Isak förespråkar.

– I så fall borde man också få köra bil som 16-åring. I själva verket är det nog enklare för mig att köra bil än att veta hur jag ska rösta, säger Isak.

Robin tillägger att han inte brydde sig ett dugg om politik som 16-åring och Saga säger att hon för två år sedan inte visste tillräckligt för att kunna rösta.

– Nu vet jag åtminstone lite mer och framför allt är jag mer engagerad, säger Saga.

PERIOD 6

VÅRINSJUNGNING

Den 30 april sjöng Pedersöre gymnasium och Sursik skola in våren. Enligt tradition så sjöng pojkarna på ettan i gymnasiet både "Våre i pedesi" och "Vintern rasat". Efter det höll Monika ett tal och så bjöds det på munkar och mjöd.

Elisabeth Backman

CANSAT

Nordic CanSat Competition är en tävling som går av stapeln varje år, där lag från Finland, Sverige och Norge kan delta. Själva tävlingen hålls vid Andøya Space Center så långt norrut på Lofoten man kan komma och tar ungefär en vecka. Det finns dock mycket att göra innan dess.

Varje lag har i uppgift att planera och bygga en egen CanSat. En CanSat är en liten “satellit” som ska samla data och måste kunna få plats i en behållare av ungefär samma storlek som en läskburk. Hur man sedan gör burken, väljer sensorer och bygger ihop det hela är sedan helt upp till laget själv att bestämma.

Det hör även till att man utöver “the primary mission” också ska komma på en historia, “the secondary mission”, som handlar om vad man skulle kunna göra med den här burksatelliten i praktiken. Det kan vara nästan precis vad som helst. I vår Secondary Mission fungerade CanSat:en som en slags första sond, som man skulle kunna skicka till utvalda exoplaneter för att se ifall de vore farliga att landa på.

Vårt trumfkort, som ÖT kallade det, var grafprogrammet med en 3D-modell av CanSat:en, som vi hade programmerat själva. Det tog emot data direkt från burken under nedfärden och ritade ut det i flera grafer.

När vi först valde att gå med i den här tävlingen hade vi nog inte förväntat oss de upplevelser den medförde. Efter en ganska långsam start i Studio 3-programmet så fick vi ändå upp farten och lyckades skapa en CanSat. Under tävlingen i norra Norge fick vi också se sådana landskap, som man vanligtvis inte ser hemma. Vi träffade många nya människor och även om det var lite stressigt ibland så var det fantastiskt roligt.

Walter Isakas, Aron Samulin och Simon Järn

POLEN

Polenresan är en studieresa som ordnas av Kronoby folkhögskola som Pedersöre gymnasiums studerande har möjlighet att åka med på. Från vår skola var vi 26 studerande som åkte. Av lärarna var det Pia Kass och Nina Granberg som följde med. Förberedelserna inför resan var att alla skulle läsa en bok och se en dokumentär som handlar om förintelsen. Under resans gång skrev vi dagböcker om tankar och känslor som uppstod under dagarna.

De första dagarna gick vi på rundvandringar i Krakow och lärde oss mycket om Krakows och Polens historia. Vi besökte bland annat Mariakyrkan, Wawelborgen, gettot och det judiska kvarteret. Vi besökte restaurang Ariel som är en judisk restaurang. Där blev vi bjudna på en judisk trerätters middag och judisk musik.

På den fjärde dagen besökte vi saltgruvan i Wieliczka. Vi trappade 135 meter ner i gruvan. Vi hade en engelskpratande guide som berättade om saltgruvans historia. Efter besöket gick vi till restaurang Halit och åt lunch.

Sista dagen åkte vi med buss till koncentrationslägret i Auschwitz. Med oss hade vi vår svenskspråkiga guide som gjorde det lättare för oss att ta in informationen och förstå vad som hänt där. Vi fick se bland annat ruiner av gaskamrarna, efterlämnade skor och kläder och byggnaden "Sauna". Dagen var väldigt jobbig och känslös men även väldigt viktig. Vi kommer alla att minnas och ta med oss denna upplevelse.

Saga Gullberg och Elisabeth Backman

PARIKKALA

Till Parikkala åkte 23 glada studerande som läser A-finska och lärarna Johanna Harju och Mikael Kangas. Vi startade 8.30 från Pedersöre gymnasium mot Parikkala. Framför oss hade vi en ca 6 timmar lång bussresa tvärs över Finland till Parikkala som ligger intill ryska gränsen. Vi stannade vid Valamo kloster för en rundvandring och lunch. Väl framme i Parikkala inkvarterade studerande och Mikael sig vid skolan och Johanna fick övernatta vid hotell Kägöne.

På måndagen samlades vi först i gymnastiksalen i Parikkalan lukio, studerande hade samarbetsövningar och bekantade sig med varandra. Till exempel skulle studerande leda varandra med bindel för ögonen, slå ner käg-
lor med en boll, spela badminton och andra typer av racketspel. Vi avslutade med en bobollsmatch. Vi kan väl säga att Parikkala gymnasieeleverna var snäppet vassare än oss, men det är inte konstigt eftersom boboll är mycket större på finskt håll

Vi åt lunch på skolan och tog sedan sikte på Siikalahti, en av Finlands mest kända fågelsjöar. Här finns en massa speciella fågelarter och biologiläraren kunde räkna upp ett flertal olika arter som man kan stöta på vid Siikalahti. Studerande fick uppgifter som de skulle lösa tillsammans. Vi fortsatte dagen med att åka till skogsmuseet Lusto för guidad rundvandring och vidare till Punkaharju för att bekanta oss med naturen där. Anne Lehto som är svensklärare i gymnasiet gav oss en guidad tur.

På tisdagen besökte vi gränsbevakningen Kolmikanta Raja-asema och Patsaspuisto på morgonen. Under resans gång hade vi haft tur med vädret men just i dag regnade det stora delar av dagen. Sedan deltog våra studerande i en lektion svenska och dagen avslutades med samvaro vid Helenansaari, ett vackert ställe intill vattnet.

På onsdagen startade vi från Parikkala lite före nio. Vi tog en paus i Nyslott och fick en guidad rundvandring i Olofsborg. Hemma i Pedersöre var vi ca 19.00 på kvällen. Vi blev varmt mottagna i Parikkala, eleverna fick öva på svenska och finska och lära sig om finsk kultur och besöka en annan del av Finland. Vi fick nya upplevelser som vi tar med oss resten av livet och hoppas att samarbetet kan fortsätta. Redan i höst kommer studerande från Parikkala till Pedersöre på besök. Vi tackar och ser fram emot svarsvisiten på hösten. Utbytet sponsreras av Kulturfondens projekt Hallå!.

Johanna Harju

FRANKRIKE

För femte gången har Pedersöre gymnasium deltagit i ett utbyte med Lycée Philippe Lamour, ett gymnasium i Nîmes i södra Frankrike. 9-15.5.2019 besökte 7 studerande och 2 lärare från PG sina vänelever och deras familjer som de haft kontakt med sedan januari i år. I slutet av november väntas de franska studerandena komma på återbesök. Utbytet ger också en tillämpad kurs i engelska eftersom kontakten sker på engelska. Här berättar en av PG:s studerande om sina upplevelser av utbytet

Sonja Granbacka

MY FRENCH EXPERIENCE

In fact, our exchange started a few weeks before the actual journey. I mean, we had several lectures where Tom, our teacher, was talking about French history and culture. Moreover, we had to learn some French, because it would have been a shame if we hadn't been able to introduce ourselves in French. Although I didn't like the lectures much in themselves, I am very grateful for their role as background knowledge for our trip. It was a real experience and if I was offered another exchange position I would undoubtedly take it.

The plane landed at Marseille airport in late afternoon on May 9, and we were received, as planned, by some French parents. I think each one of us had butterflies in our stomachs, because we came to a wholly different culture. As we had been told, the French greet in an interesting way. Instead of just saying "hello" or "bonjour" they also give three kisses on both cheeks. Generally French people are more extroverted than Finns. So for them it is just like any other day, but for us it can be a little strange. You can relate this to something that is a sort of culture shock. However, we all managed to get to our French friend's house and we just had to settle in with their traditions and manners while we were there.

When I joined this project I was expecting a lot to do during our days in France. Fortunately they had arranged a lot of activities for us Finns. The first day we went to a beach to do stand up paddling. In my opinion, that was the best and most enjoyable activity. If I have to give it some criticism, it is that it could have been more versatile. I mean, we could have gone paddling somewhere instead of just paddling around near the shore. Since I love sports and physical activities, the visiting of old museums tour didn't tickle my fancy that much. Of course, it was interesting, but the more sporty activities were more rewarding.

The family which I was in had had an exchange student from Finland before so they did know how to receive me. I even got oatmeal porridge for breakfast! The father in the family was awesome. He was nice and spoke good English. About the accommodation, I noticed that I had it very fancy. My room was big and clean and I had a very huge bed. The best tradition they had was eating dessert after every meal and it wasn't the kind of dessert that we are used to. They ate cheese and yoghurt. The family also arranged their own trips with me, so that was a huge plus.

To summarize, I learned to speak English more fluently and I learned much about the French culture. But one "tradition" that surprised me negatively was that they did not eat very much and not so exclusive dishes. I was expecting more from their food. I am very glad that the French students are coming to Pedersöre after our summer break. Then we will do lots and lots of funny activities. When I was in France I got a lot of new friends and I hope they will do the same when they come here.

Isak Holm

DIMITTERADE STUDENTER:

Anttila Emma	Keituri Amanda
Barkar Adrienne	Kjellman Nathalie
Barkar Cecilia	Kronlund Elin
Bast Emilia	Kung Tony
Björklund Emma	Lassfolk Anton
Blomström Elias	Liljestränd Emma
Boman Alexander	Lind Albert
Dahlberg Emil	Lindfors Emilia
Ena Frida	Moilanen Isabella
Enkvist Bertil	Moilanen Oliver
Gäddnäs Linda	Nyfelt Julia
Gäddnäs Marta	Nygård Alva
Hagberg Emma	Nygård Tony
Hagman Jacob	Nykung Wilma
Hellund Noah	Nylund Joel
Hiltunen Viktor	Nyman Martina
Hult Sigrid	Rintaniemi Alex
Häger Amalia	Sandström Sofia
Häggbloom Pernilla	Silván Isac
Järn Sandra	Snellman Diana
Kackur Valter	Snellman Joel

KOMBIEXAMEN:

Björklund Jennifer
Fellman Paulina
Grankulla Catja
Grankulla Victoria
Järndahl Emma
Kung Tanja
Lassfolk Rebecka
Lund Holger
Mustonen Hanna
Muukkonen Emma
Nybacka Emma
Sjöblom Malin
Snellman Anne
Streng Joel
Särkiniemi Emma
Verkasalo Elin
Vähäkangas Felicia

TACK TILL VÅRA STIPENDIEDONATORER

Ekeri Oy Ab

Ekmans Bussar

El-Ho Oy Ab

Esse å:s sportfiskare

Filip Sågfors idrottsstipendiefond

Folkhälsan i Esse

HSS media

Ingves & Svanbäck Ab

Jakobstads bokhandel

Jakobstadsnejdens M.H.F

Järviseudun linja Oy

Kamratstipendiefonden Engström och Roslund

Käldman LKI Ab

LC Jakobstad-Pedersöre Linneor

Lions Club Pedersöre

Natur och Miljö

Oy Herrfors Ab

Pedersörenejdens Andelsbank Esse kontor

Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet

Pohjola-Norden

Purmo Andelsbank

Rebecka Logen nr 4

SKF-bidrag

Svenska Handelsbanken

Tryggve Forsstens Natur och Miljöfond

UPM